

המערכת הבניינית הכללית של הפעלים העבריים בספרי הנביאים
עיון מורפולוגי

المنظومة البنائية الشاملة للأفعال العبرية في أسفار الأنبياء
دراسة صرفية

*The Comprehensive Grammatical Conjugation System
of The Hebrew Verbs in The books of The Prophets
A morphological study*

أ.م سعد عبد السادة صباح شمخي(*)

Saad Abd al-Sada Sabah Shamkhi

saadabdsadaa74@colang.uobaghdad.edu.i

الملخص

أسفار الأنبياء هي مجموعة الكتب التي تشكل الجزء الرئيسي الثاني من العهد القديم ، والتي تضم أيضاً جزأين آخرين هما التوراة والمكتوبات ، وتنقسم أسفار الأنبياء إلى مجموعتين ، الأنبياء الأوائل والأنبياء الأواخر .

تشمل الأفعال في أسفار الأنبياء جميع أنواع وأقسام الأفعال ، والغالبية العظمى منها هي على الوزن البسيط קל , في صيغة الأفعال السالمة أو في بقية الصيغ الأخرى ، أي صيغة المعتلات بكافة أنواعها وهي المعتلة الفاء بالالف والمعتلة الفاء باليود والمعتلة العين بالواو والمعتلة العين باليود والمعتلة اللام بالالف والمعتلة اللام بالهاء , وكذلك صيغة المضعف وصيغة الناقص وصيغة المركب .

كل هذه الأفعال وجميع أشكالها وأنواعها وإشتقاقاتها وبنائها احتلت مكانة مهمة ورئيسية في تركيبة البنية التكوينية للجملة الفعلية في جميع محتويات أسفار الأنبياء في

(*) جامعة بغداد/ كلية اللغات/ قسم اللغة العبرية

العهد القديم ، حيث يشكل الفعل العنصر الرئيسي في هذه الجملة. لهذا السبب ، كانت هذه الدراسة ذات أهمية إلى حد ما من أجل وضع الصيغة العامة للصورة الصرفية للأفعال في أسفار الأنبياء بطريقة إشتقاقية وبشكل مفصل .
كلمات مفتاحية: العهد القديم، أسفار الأنبياء، صيغة المعتلات، صيغة الأفعال السالمة.

Abstract

The books of the prophets are the group of books that constitute the second main part of the Bible ,which also includes two other parts are ,Torah and Scripture .The books of the prophets are divided into two groups which are, first prophets and last prophets.

The verbs in the books of the prophets include all types and parts of verbs, the vast majority of them in the building are light both in the whole section and in the other sections ,that is ,the section of the nacheem in every issue, and also the section of the doubles ,the section of the missing and the section of the complexes.

All these verbs and all their forms and genres ,shapes and constructions have occupied an important and chief place in assembling the existential structure of the verbal law in all the contents of the prophetic books of the Bible ,since the verb is the main element of this sentence.

For this reason ,this study was of some importance in order to lay down the general formulation of the morphological form of the verbs in the books of the prophets in a sectoral and detailed manner.

Keywords: the Old Testament, the books of the prophets, the accusative form, the regular verb form.

חשיבות המחקר

ניסוח הצורה המורפולוגית של הפעלים בספרי הנביאים מבחינה גזרתית ומפורטת.

שיטת המחקר

השיטה התיאורית-אנלית היא השיטה המשתמשת במחקר זה, כי בו תיאור את צורותם של הפעלים בכלל בעברית, וניתוח של הרוב המוחלט של הפעלים בספרי הנביאים בפרט.

המטרות של המחקר

- א- תיאור המפה הכללית של הפעלים בספרי הנביאים.
- ב- הנחת הייסוד המורפולוגי לעיונים הבאים הנוגעים בנושאים הדומים.

חומר המחקר

ההשתמשות בשני דפוסים של ספרי התנ"ך, הראשון הוא של הוצאת קורן ירושלים 1969, והשני של הוצאת בריל לידן בוס-טון 2001, נוסף על כמה מספרי הדקדוק ההמורפולוגיה של העברית שמהם, «יסודות תורת הלשון» של יהושע בלאו 1987, ו"לשון וסגנון" של בן אור 1967.

מבנה המחקר

1 - ספרי נביאים

1-1 נביאים ראשונים

2-1 נביאים אחרונים

2 - הפעלים בעברית.

1-2 הזמנים והבניינים.

2-2 הגזרות.

3 - המערכת הבניינית של הפעלים בספרי הנביאים.

קל, נפעל, פעל, הפעיל, הפעל, התפעל

אאשי תיבות של שמות ספרי הנביאים

הו' = הושע / חב' = חבקוק / חג' = חגי / יה' = יהושע / יל' = יואל / ינ' = יונה / יח' = יחזקאל / יר' = ירמיהו / יש' = ישעיהו / מי' = מיכה / מכ' = מלאכי / מל' = מלכים א' / מל' ב' = מלכים ב' / נח' = נחום / עו' = עובדיה / עס' = עמוס / צפ' = צפניה / שו' = שופטים / שמ' א' = שמואל א' / שמ' ב' = שמואל ב'.

הקדמה

ספרי נביאים הם קבוצת הספרים המהווים את החלק העיקרי השני של התנ"ך, הכולל גם שני חלקים אחרים הם, תורה וכתובים. ספרי הנביאים נחלקים לשתי קבוצות שהן, נביאים ראשונים ונביאים אחרונים.

הפעלים בספרי הנביאים כוללים כל סוגי וחלקי הפעלים, הרוב הגדול מהם בבניין קל הן בגזרת השלמים והן בשאר הגזרות האחרות, כלומר גזרת הנחים בכל סוגיה שהם, נחי פ"א, נחי פ"י, נחי ע"ו, נחי ע"י, נחי ל"א, נחי ל"ה, וגם גזרת הכפולים,

גזרת החסרים וגזרת המורכבים.

כל הפעלים האלה וכל צורותיהם וסוגותיהם, גזרותיהם ובנייניהם תפסו מקום חשוב וראשי בהרכבת המבנה ההווייתי של המשפט הפועלי בכל תוכני הספרים הנביאיים של התנ"ך, כיוון שהפועל הוא הייסוד העוקרי של המשפט הזה.

על כך, היה לעיון הזה חשיבות מסויימת למען הנחת הניסוח הכללי של הצורה המורפולוגית של הפעלים בספרי הנביאים מבחינה גזרתית ובאופן מפורט.

1 - ספרי נביאים

הם קבוצת הספרים המהווים את החלק העיקרי השני של התנ"ך, הכולל גם שני חלקים אחרים הם, תורה וכתובים. ספרי הנביאים נחלקים לשתי קבוצות שהן, בביאים ראשונים ונביאים אחרונים (הלפ"רין, 1993, עמ' 22).

1-1 נביאים ראשונים

הנביאים הראשונים הם הספרים יהושע, שופטים, שמואל הראשון והשני, המלכים הראשון והשני, והם מכילים נרטיבים היסטוריים שמתחילים מיד לאחר מותו של משה עם מינויו האלוהי של יהושע ליורשו, שמוביל אז את עם ישראל לארץ המובטחת, ומסתיים בשחרורו ממאסרו של מלך יהודה האחרון (סולה, 1985, עמ' 269).

2-1 נביאים אחרונים

חלק זה נחלק לשתי קבוצות, הנביאים הגדולים: (ישעיהו, ירמיהו

ויחזקאל).

שנים-עשר הנביאים הקטנים הנאספים בספר אחד נקרא בשם תרי עשר (הושע, יואל, עמוס, עובדיה, יונה, מיכה, נחום, חבקוק, צפניה, חגי, זכריה ומלאכי). השם "נביאים קטנים" חוזר ככל הנראה לסנט אוגוסטינוס, שהבחין בין 12 ספרי הנביאים הקצרים יותר כנביאים קטנים לבין שלושת פפריהם הארוכים יותר של הנביאים יש-עיהו, ירמיהו, יחזקאל. (Boda, 2013, p. 588).

2 - הפעלים בעברית

בצורה כללית יש בעברית שלושה סוגים של הפועל

א – הפעיל: הוא מציין עשיית פעול-לה, כגון, כתבתי את השיעור. והוא אפשר להיות יוצא או עומד.

ב – הסביל: הוא מציין קבלת פעולה הנ-עשית בידי גורם חוץ, כגון, הדלת נפתחה.
ג – החוזר: הוא מציין חזרת פעולה, כגון, נשמרתי לנפשי (גושן, 1979, עמ' 28).

הפועל הוא חלק הדיבור האחיד ביותר של השפה העברית, בו בזמן שרב-גוניות לא מעטה שולטת, כגון בשמות עצם, כלומר הפועל אחיד במידה מרובה (בלאו, 1987, עמ' 32).

הפעלים בעברית נחלקים לשתי קבוצות:

א- פועלי פעולה: פעלים המציינים בעצם פעולה, והם יכולים להתקשר למקבלי פעולה, כמו: קשר, ראה, אכל. ואין הכרח, שהמושא של פעלים אלה יצוין תמיד:

מה הם עושים ? הם אוכלים – השימוש הזה נקרא עומד (שטרן, 1994, עמ' 27) .
מה הם אוכלים ? הם אוכלים תפוחים - השימוש הזה נקרא יוצא, כלומר, הפועל יוצא אל מקבל הפעולה .
ווב הפעלים בקבוצה זו מחקשים למור שא ישיר .

ב- פועלי מצב : פעלים המציינים בעצם צב או כניסה למצב, והם אינם יכולים לה- תקשר למקבלי פעולה, כמו : טהר, חרד, זקן (שטרן, 1994, עמ' 28) .

1-2 הזמנים והבניינים

הפועל בעברית נחלק מבחינת הזמן לזמן בבר כמו הלך, נשמט, איבד, העמיד, הושר-ך, התפתח, ולזמן עתיד כגון יכתוב, ייש-מר, יחלק, יצליח, ולהווה כמו דורש, מקבל, מתאים (בן אור, 1967, עמ' 103) .

ויש לפועל שתי צורות אחרות : הציווי גגון תן, כתוב, למד, והמקור המשמש להד-גשת הפעולה, כמו, ידוע תדע ; הלוח הלכו, עעם אותיות בכלם יבוא המקור בצורה הנ-קראת שם הפועל : ללכת, משתות, בשמור, כעשות (גושן, 1979, עמ' 29) .

לרוב הפעלים שורש בן שלוש אותיות, האות הראשונה נקראת פא הפועל (פה"פ), השנייה- עין הפועל (עה"פ), השלישית- למד הפועל (לה"פ) (גושן, 1979, עמ' 28) . באשר לשלוש האותיות השורשיות בעברית מקובל לסמן מאז ימי הביניים באותיות פ, ע, ל (בלאו, 1987, עמ' 32) . הבלשנים מכנים את אותיות השורש בשם צורן השורש. בפועל כתב צורן השורש כ,

ת, ב (שורצולד, 1977, עמ' 66) .
בעברית קיימים שבעה בניינים. מקובל לציין את בנייני הפועל לפי הדגם של עבר נסתר (בלאו, 1987, עמ' 32), ואלה הם :
נניין קל : בא בשלוש צורות, הב-ניין הנפוץ ביותר בעברית הוא בניין פֿעַל (שְׁמַר), אך כמה פעלים באים בבניין פֿעֵל (זָקַן), ומעט מהם על בניין פֿעֶל (יָכַל) (גושן, 1979, עמ' 31) . העתיד שלו יִפְעֹל (יִזְכֵּר), יִפְעַל (יִכָּבֵד). הציווי פֿעֵל (לְמַד), פֿעֵל (מְשֹׁךְ) . הבינוני פֿועֵל (דוֹרֵשׁ), פֿעוֹל (כְּתוּב). שם הפועל לִפְעֹל (לְשֹׁמֵר) (שטרן, 1994, עמ' 44) .

בניין נִפְעֵל: הוא מציין בעיקר פעולה סבילה, הנעשית על-ידי אחרים (נכתב, נפתח) . לפעמים מציין הבניין נפעל גם עולה הדדית (נדברו, נפגשו) . אך יש פֿעֵל-לים (עומדים) הבאים בבניין נפעל בהוראה פעילה (נשבע, נכנס) . לפעמים שהוראתם בבילה אין ציווי הואיל ואין לצוות על פֿעוֹל לה התלויה ברצון אחרים . לכן יש צורת ציווי רק לפעלים בהוראה חוזרת או הדדית . וכדוגמאות לצורות הבניין, בעבר נִפְעֵל (נִלְכַּד), בעתיד יִפְעֹל (יִכָּנֵס), בציווי הִפְעֵל (הִפְגֵּשׁ), בבינוני נִפְעֵל (נִשְׁמַר), שם הפועל לִהֲפֹעֵל (לְהִלָּךְ) (בלאו, 1987, עמ' 54) .
בניין פֿעֵל : הוא מציין שינוי משמעות לעומת בניין קל :-

- א- חזוק או גוון פעולה .
- ב - גרימת פעולה .
- ג - שלילת המשמעות המובעת בקל .
- ד - חזרה על פעולה או המשכה (גושן, 1979, עמ' 35) .

סימן הבניין הוא דגש חזק בע' הפועל בכל הצורות (בלאו, 1987, עמ' 70). לפי הדגש החזק שבעה"פ באה תנועה קצרה תחת פה"פ: פִּזַּר, מִפִּזַּר. גם מ' ההווה ואיתן מנקדות בשווא: מִשְׁלַב, תִּסְפְּקָנָה. בלשון המקרא שכיח הבניין פִּעַל במקום פִּעַל ביחוד באמצע הפסוק, "וְאַלֶּה מִי גִדֹּל" (ישעיהו מט, כא), וכדוגמאות לצורות הבניין, בעבר פִּעַל (לִמַּד), בעתיד יִפְעַל (יִדְבֵּר), בהווה יִפְעַל (מְכַבֵּד), בציווי יִפְעַל (סִפֵּר), שם הפור על לִפְעַל (לְסַנֵּק) (גושן, 1979, עמ' 36). בניין פִּעַל: הוא הבניין הסביל של בניין פִּעַל. לפני עה"פ הדגושה בא קבוץ (תנועה קצרה) תחת פה"פ, גִּדֹּלְתִי, יִשְׁמַח. עה"פ בעבר ובעתיד פתוחה, ובהווה קמוצה, קָשַׁר, יִקָּשֶׁר, מְקַשֵּׁר. מ' ההווה ואיתן מנקדות בשווא, מִדְּבַר. סימן הבניין הוא דגש חזק עע' הפועל וקיבוץ תחת פ' הפועל, וכדוגמאות לצורות הבניין, בעבר פִּעַל (רָפַז), בעתיד יִפְעַל (יִקָּמֵם), בהווה מִפְּעַל (מִפְּטָר), אין לא ציווי ואין שם פועל (בלאו, 1987, עמ' 74).

בניין הִפְעִיל: הוא מציין בדרך כלל גרימת פעולה. סימנו הוא ה' מנוקדת בעבר בחיריק ובשאר הצורות בפתח, הִשְׁפִּיל, הִשְׁפִּיל, מִשְׁפִּיל. אחרי עה"פ בגוף הנסתר ובכל הגופים בהווה, ובעתיד באה י', הִבְדִּיל, יִבְדִּיל, מְבַדִּיל. עה"פ בציווי ביחיד וברבות תהיה צרויה, הִשְׁלַךְ, הִקְשַׁבְנָה. מ' ההווה בפתח, מִפְּרִיד. פה"פ מנוקדת בשווא חח. וכדוגמאות לצורות הבניין, בעבר הִפְּעִיל (הִשְׁפִּיל), בעתיד יִפְעִיל (יִבְדִּיל), בהווה מִפְּעִיל (מִמְשִׁיךְ), בציווי הִפְעֵל (הִלְכֵּשׁ), שם

הפועל לְהִפְעִיל (לְהַפְרִיד) (בן אור, 1967, עמ' 143-141).

בניין הִפְעַל, הִפְעֵל: הוא הבניין הסביל של בניין הפעיל. ה' העבר שלו ימ' ההווה אאיתן מנוקדות בקבוץ או בקמץ קטן ואחד ריהן שווא נח תחת פה"פ, הִשְׁלַכְנוּ, מִצָּדָק, יִזְרַק. עה"פ בהווה תהיה קמוצה, מִשְׁלָךְ, מִגְדֵּל, וכדוגמאות לצורות הבניין, בעבר הִפְעַל (הִכְרַח), בעתיד יִפְעַל (יִשְׁלַח), בהווה יִפְעַל (מִזְרֵק), צורת הציווי וצורת שם הפור על אין להן ייצוג בו (גושן, 1979, עמ' 44-43).

בניין הִתְפַּעֵל: הוא מציין פעולה חוזרת או הדדית, ויש לו גם בעברית החדשה משמעות של קבלת פעולה, כגון הִתְאַפְּשֶׁר. ולמרות שבניין זה הוא כבד, הוא משמש גם כחורז של קל, כגון לִכְשׁ – הִתְלַכֵּשׁ. לפני ע' הפועל הדגושה תבוא תנועה קצרה – פתח: הִתְאַבֵּד. בלשון חכמים ובעברית המודרנית שכיחה צורת נִתְפַּעֵל (נִתְבַּקֵּשׁ). בפעלים שפ' הפועל בהם הוא אחת מן האותיות ס, ש, ז' יתחלפו המקומות של פ' הפועל ושל ה-ת, כמו הִסְתַּמֵּךְ. בפעלים שפ' הפועל שלהם היא צ תבוא ט במקום ה-ת, כגון הִצְטַבֵּר. בפעלים שפה"פ שלהם ז' תבוא ד' במקום ה-ת, כגון הִזְדַּקֵּן. ואם היתה אחת מאותיות « ט ת' תשטט בלשון המקרא ה'ת, ובמקומה יבוא ג'דש חזק בפ"פ כגון מִדְּבַר, וכדוגמאות לצורות הבניין, בעבר הִתְפַּעֵל (הִתְלַכֵּשׁ), בעתיד יִתְפַּעֵל (יִתְקַדֵּם), בבנינוי מִתְפַּעֵל (מִתְפַּתֵּחַ), בציווי הִתְפַּעֵל (הִתְפַּטֵּר), שם הפועל לְהִתְפַּעֵל (לְהִתְחַמֵּק) (בן אור, 1967, עמ' 140-141).

2-2 הגזרות

המילה גזרה משתייכת למערכת השורשים שייסודי הנטייה שלהם אינם דומים ליסודי הנטייה השכיחים. במילים אחרות, הגזרות הן סדרה של יסודות משניים להטיית פעלים ושמות עצם. ואלו הן דוגמה מבריקה תכונה מורפו-הגיינית, דהיינו, לתופעה שבה תכונות הגייתיות, כלומר מבחינה פונטית ומבחינה פונולוגית, המפעילות על תורת הצורות (Outi, El-Bat, 2015, p. 229). השורש הסטנדרטי, בעברית ובלשונות שמיות אחרות, הוא בן שלושה אלמנטים, שהוא מתמזג במנגנון אחר של צורנים הנקראים «בנינים» או «משקלים» כדי לבנות או לשקול מילים. האלמנטים השלושה של מרבית השורשים הם עיצורים; הגזרות הן מערכות השורשים, שלכל חלק מחלקיהם שש מאפיינים בלתי רגיליים, או שאינם כור ללים שלושה עיצורים כלל (Josh-Blau, 2010, p. 79).

ויש כמה גזרות, הן גזרת השלמים כמו שמר, עזב, סמך. גזרת הנחים הכוללת נחי פאא כגון, אמר, אסף, אבד, נחי פאי כגון, ילד, ידע, ירד, נחי עא כגון, (סור) סר, (גור) גר, נחי עאי כגון, (שים) שם, (שיר) שר, נחי לא כגון, קרא, חטא, מלא, ונחי לאה כגון, קנה, שתה, בלה. גזרת המורכבים, כגון ראה, נשא, היה. גזרת הכפולים כגון, סבב, שלל. גזרת החסרים כגון, נפל, נתן, נסע (גושן, 1979, עמ' 91-59).

3 - המערכת הבניינית של הפעלים

בספרי הנביאים

עצרת הפעלים בשפה העברית היא המערכת הכוללת את היסודות הגזרתיים, הזרניים והגופיים של הפועל (שטרן, 1994, עמ' 84). מבחינה גזרתית, יש בעברית כמה גזרות, כמו שהובהר בקודם, שהם גזרת השלמים, גזרת הנחים, גזרת הכפולים, גזרת החסרים, וגזרת המורכבים (גושן, 1979, עמ' 59-91). מבחינת הזמנים, בעברית יש שלושה זמנים עיקריים הם העבר, ההווה והעתיד, נוסף על הציווי ושם הפועל בבן אור, 1967, עמ' 103). ומבחינת הגורפים, יש בעברית שלושה סוגי גופים, הגוף הראשון הכולל מדבר, מדברת, מדברים ומדברות, הגוף השני הכולל נוכח, נוכחת, נוכחים ונוכחות, הגוף השלישי הכולל נסתר, נסתרת, נסתרים ונסתרות (גושן, 1979, עמ' 28). כל יסודות אלו נחקר בכל הפעלים הנמצאים בספרי הנביאים ובצורה המורפולוגית הבאה:

1-3 בניין קל

גזרת השלמים של קל

בעבר, גוף המדבר: "בְּתַרְתִּי" (מל' א ח, טז), "זָמַנְתִּי" (יה' כג, ב), "שָׁלַחְתִּי" (יר' כג, כא).
בעתיד, גוף המדבר: "אֶזְעַק" (חב' א, ב), "אֶשְׁלַח" (מי' ו, ד).
בעבר, גוף הנוכח: "שָׁמַעְתָּ" (יה' יד, יב), "שָׁמַרְתָּ" (מל' א ח, כד).
בעתיד, גוף הנוכח: "תִּשְׁמַע" (שמ' ב טו, לה), "תִּשְׁמַר" (יה' א, ח), "תִּעָרֵץ" (יה' א, ט).

גזרת הנחים של קל: נחי פ"א

בעבר, גוף המדבר: "אמרתי" (צפ' ג, ז),
"אכלתי" (יח' ד, יד), "אספתי" (צפ' ג, יח)

בעתיד, גוף המדבר: "אאסף" (מי' ב, יב).
בעבר, גוף הנוכח: "אמרתי" (מל' א ח, כט).
בעתיד, גוף הנוכח: "תאכל" (שמ' א א, ח).
בעבר, גוף הנוכח: "אמרתי" (שו' יז, ב).
בעתיד, "תאספי" (יה' ב, יח), "תאכלי" (שמ' א א, ח).

בעבר, גוף הנסתר: "אמר" (חג' א, ב),
"אסף" (יש' יא, יב).
בעתיד, גוף הנסתר: "יאכל" (יש' יא, ז),
"יאסף" (שו' ג, יג).

בעבר, גוף הנסתר: "אכלה" (יר' כג, י),
"אמרה" (הו' ב, ט).

בעתיד, גוף הנסתר: "תאכל" (יר' יב, ד),
"תאמר" (יה' ב, ד).

בעבר, גוף הנסתר: "אמר" (יר' כג, יז),
"אכלו" (מי' ג, ג).

בעתיד, גוף הנסתר: "יאמרו" (הו' ז, ב);
"יאבדו" (יר' י, טו).

בעבר, גוף המדברים: "אכלנו" (שמ' ב, יט),
מג; "אמרנו" (מל' ב, ז).

בעתיד, גוף המדברים: "נאבד" (ינ' ג, ט);
"נאמר" (הו' יד, ד).

בעבר, גוף הנוכחים: "אכלתם" (הו' י, יג);
"אמרתם" (עס' ה, יד).

בעתיד, גוף הנוכחים: "תאכלו" (זכ' ז, ו).
ההווה, של היחיד: "אמר" (עו' א, ג),

בעבר, גוף הנוכחת: "שכתת" (יש' יז, י).

בעתיד, גוף הנוכחת: "תקשרי" (יה' ב, יח).

בעבר, גוף הנסתר: "שלף" (שו' ג, כב),

"פגע" (יה' יט, לד), "שכן" (יה' כב, יט).

בעתיד, גוף הנסתר: "ישמח" (חב' ט, טו),

"יזכר" (נח' ב, ו), "יעבר" (יה' ו, ז).

בעבר, גוף הנסתר: "דרכה" (יה' יד, ט),

"עמדה" (מל' ב, יג), "זרקה" (הו' ז, ט).

בעתיד, גוף הנסתר: "תדלף" (יה' א, ג),

"תקרב" (יה' ז, יד).

בעבר, גוף המדברים: "עברנו" (יה' כד, יז),

"שמענו" (עס' א, א).

בעתיד, גוף המדברים: "נשמע" (יה' א, יז),

"נקרב" (יה' ח, ה).

בעבר, גוף הנוכחים: "מכתם" (יל' ד, ו),

"פקדתם" (יר' כג, ב), "זרעתם" (חג' א, ו),

בעתיד, גוף הנוכחים: "תשמעו" (יר' ב, כג, ז),

"תכתו" (שו' ב, ב), "תעברו" (יה' א, יד).

בעבר, גוף הנסתר: "מקרו" (יל' ד, ג),

"פעלו" (הו' ז, א), "קברו" (יה' כד, לב).

בעתיד, גוף הנסתר: "יגבנו" (עו' א, ה),

"יבצו" (יש' יא, ז), "ידרשו" (יש' יא, י).

בהווה, של היחיד: "משל" (חב' א, יא),

"דבר" (ינ' ג, ב), "רדף" (שו' ד, כב).

בציווי, של היחיד: "זכר" (מי' ו, ה),

"שמר" (מל' א ח, כה), "פתח" (מל' ב, יג, יז);

של היחידה: "שמע" (יר' ו, יט);

של היחידים: "עברו" (יה' א, יא), "רדפו" (יה' ב, ה).

שם הפועל: "בפרע" (שו' ה, ב), "לעמד" (יר' מ, י),

"לסלח" (מל' ב, כד, ד). (תנ"ך,

«אוֹכֵל» (ישׁ כט, ח) , «אוֹסֵף» (הוֹ ט, טו) ; של היחידים : «אִמְרִים» (יר כג, יז) ; של היחידות : «אִמְרוֹת» (יר לח, כב) .
 בציווי, של היחיד : «אִמְרֵ» (שמ א ט, כז) , «אִכֹּל» (מל א יט, ז) , «אִסֵּף» (יר כד, ד) ; של היחידה : «אִמְרִי» (יר מח, יט) , «אִסְפִּי» (יר י, יז) ; של היחידים : «אִמְרוּ» (הוֹ יד, ג) , «אִסְפוּ» (יל א, יד) .
 שם פועל : «לִאמַר» (שוֹ ה, א) , «לִאֶכֹּל» (חב א, ח) . (תנ"ך, 1969, עמ' 298-842).

נחי פ"י

בעבר, גוף המדבר : "יִדְעֵתִי" (יה ב, ד) , «יִשְׁבְּתִי» (יר כח, ב) , «יִלְדְתִי» (יש כג, ד) .
 בעתיד, גוף המדבר : «אִדְעֵ» (יש מז, ח) , «אִשְׁבֵּ» (יל ד, יב) .
 בעבר, גוף הנוכח : «יִגְעֶתָ» (יה כד, יג) , «יִדְעֶתָ» (מל א ח, לט) .
 בעתיד, גוף הנוכח : «תִּדְעֵ» (מל א ח, לט) .
 בעבר, גוף הנוכחת : «יִדְעֶתָ» (מל א ב, טו) , «יִלְדְתָּ» (יר טז, כ) .
 בעתיד, גוף הנוכחת : «תִּדְעֵי» (יש מז, יא) , «תִּשְׁבֵּי» (הוֹ ג, ג) .
 בעבר, גוף הנסתר : «יִצַּר» (מל א ח, לז) , «יִנְשֵׁב» (מל ב יג, יג) , «יִדְעֵ» (יה ח, יד) .
 בעתיד, גוף הנסתר : «יִשְׁבֵּ» (מל א ח, כז) .
 בעבר, גוף המדברים : «יִדְעֻנוּ» (יה כב, לא) .
 בעתיד, גוף המדברים : «יִנְשֵׁב» (יר מב, יג) .
 בעבר, גוף הנסתרים : «יִכְלוּ» (מל א ח, יא) , «יִרְדּוּ» (יה כד, ד) , «יִבְשׁוּ» (יר כג, י) .
 בעתיד, גוף הנסתרים : «יִדְעוּ» (מל א ח, לח) , «יִשְׁבוּ» (יה א, יד) .
 בעבר, גוף הנוכחים : «יִדְעָתֶם» (יר לב, ט) ,

«יִשְׁבָּתֶם» (יר לו, כח) .
 בעתיד, גוף הנוכחים : «תִּדְעוּ» (יה ג, ד) , «תִּשְׁבוּ» (יה כד, יג) .
 ההווה : של היחיד : «יִוִּנֶק» (יש יא, ח) , «יִוִּדְעֵ» (ינ ג, ח) ; של היחידה : «יִוִּשְׁבֶתָ» (זכ ה, ז) .
 בציווי : של היחיד : «יִדְעֵ» (שמ א כד, יא) , «יִשְׁבֵּ» (יר לו, טו) ; של היחידה : «יִדְעֵי» (יר ג, יג) , «יִשְׁבֵּי» (עס ד, י) ; של היחידים : «יִדְעוּ» (יר לא, לג) , «יִשְׁבוּ» (יר מ, ט) .
 שם הפועל : «לִרְשֹׁתָ» (חב א, ו) , «לִיִּשְׁבֶתָ» (חג א, ד) , «לִדְעֶתָ» (חב ב, יד) . (תנ"ך, 2001, עמ' 311-855) .

נחי ע"ו

בעבר, גוף המדבר : "שְׁבִתִּי" (זכ ח, טו) , "אִצְתִּי" (יר יז, טז) ; עם ו"ו ההיפוך מעבר לעתיד, "יִשְׁבִּתִּי" (עס ט, יד) .
 בעתיד, גוף המדבר : "אִשׁוּב" (הוֹ יא, ט) , "אִסּוּף" (מל ב ד, ב) , "אִקּוּם" (יש לג, י) .
 בעבר, גוף הנוכח : "קָמַתְּ" (שמ א יב, כא) .
 בעתיד, גוף הנוכח : "תִּשׁוּב" (שמ ב טו, לד) , «תִּסּוּר» (יה א, ז) , «תִּסּוּף» (מי ו, טו) .
 בעבר, גוף הנסתר : «סָר» (מל ב יג, ב) , «שָׁב» (שו ג, יט) , «תָּשָׁב» (חב א, ח) .
 בעתיד, גוף הנסתר : «יִנוּס» (עמ ט, א) , «יִמּוּת» (מל ב יג, יד) , «יִחּוּל» (יר כג, יט) .
 בעבר, גוף הנסתרת : «קָמָה» (יה ב, יא) , «שָׁבָה» (יר מא, יד) .
 בעתיד, גוף הנסתרת : «תִּפּוּג» (חב א, ד) .

בעבר, גוף הנסתרים : «סרו» (מלי' ב יג,ו),
«מתו» (יה' י,יא) , «שבו» (ינ' ג,י).

בעתיד, גוף הנסתרים : «ישבו» (הו' ז,טז)
«ימותו» (עס' ט,י) , «יעפו» (חב' א,ח) .

בעבר, גוף המדברים : «שכנו» (שו' יא,ח) .

בעתיד, גוף המדברים : «נמות» (חב' א,יב)
, «נשוב» (מכ' ג,ז) .

בעבר, גוף הנוכחים : «סרתם» (מכ' ג,ז) ,
«שבתם» (עס' ד,ט) .

בעתיד, גוף הנוכחים : «תשובו» (יה' כג,יב)
, «תקמו» (יה' ח,ז) .

בהווה, של היחיד : «מת» (שו' ד,כב) ; של
היחידים : «רצים» (חג' א,ט) .

בציווי, של היחיד : «קום» (יה' א,ב) ,
«שוב» יר' (לו,כח) ; של היחידה : «קומי»
(יש' נא,יז) ; של היחידים : «קומו» (עו'
א,א) , «שובו» (מכ' ג,ז) , «מתו» (יה'
י,יא) (תנ"ך, 1969, עמ' 298-842) .

נחי ע"י

בעבר, גוף המדבר : «שמת» (יש' נ,ז) .

בעתיד, גוף המדבר : «אשים» (יח' לה,ד) .

בעבר, גוף הנוכח : «שמת» (יר' לב,כ) .

בעתיד, גוף הנוכח : «תשים» (יח' כד,יז) .

בעבר, גוף הנוכחת : «שמת» (יש' מז,ז) .

בעבר, גוף הנסתר : «שם» (שו' ו,יט) .

בעתיד, גוף הנסתר : «יגיל» (חב' א,טו) ,
«יריק» (חב' א,יז) .

בעבר, גוף הנסתרת : «גלה» (יש' כד,יא) .
בעבר, גוף הנסתרים : «שמו» (יה' ז,יא) .

בעתיד, גוף הנסתרים : «ישימו» (עו' א,ז) ,
«ישמני» (שמ' ב טו,ד) .

בעבר, גוף המדברים : «שכנו» (יש'
כח,טו) .

בעבר, גוף הנוכחים : «שמתם» (יח' יא,ז) .

בהווה, של היחיד : «שם» (שמ' א יז,נד) .
בציווי, של היחיד : «שים» (עו' א,ד) ,
«ריב» (מי' ו,א) ; של היחידה : «גילי»
(יל' ב,כא) ; של היחידים : «שימו» (חג'
א,ה) .

שם הפועל : «לריב» (יש' ג,יג) . (תנ"ך,
2001, עמ' 855-311) .

נחי ל"א

בעבר, גוף המדבר : «תקטאתי» (יה' ז,כ)
, «צמאתי» (שו' ד,יט) , «מץאתי» (יר'
כג,יא) .

בעתיד, גוף המדבר : «אמץא» (שו' יז,ט) .

בעבר, גוף הנוכח : «קראת» (יש' מג,כב) .

בעתיד, גוף הנוכח : «תקרא» (יש' נה,ה) .

בעבר, גוף הנוכחת : «מץאת» (יש' נז,י) .

בעתיד, גוף הנוכחת : «תקראי» (הו' ב,יח) .

בעבר, גוף הנסתר : «קרא» (יה' ח,לד) .

בעתיד, גוף הנסתר : «יטטא» (מלי' א ח,לא)
, «יקרא» (מלי' א ח,מג) .

בעבר, גוף הנסתרת : «מלאה» (יש' יא,ט) ,
«פלאה» (חג' א,י) .

בעתיד, גוף הנסתרת : «תמץא» (שמ' א

א, יח).

בעבר, גוף הנסתרים : «מָצְאוּ» (יה' ב, כב) , «מָלְאוּ» (מי' ו, יב) , «קָלְאוּ» (חג' א, י) .

בעתיד, גוף הנסתרים : «יִחְטְאוּ» (מל' א ח, ל) , «קָרְאוּ» (ינ' ג, ה) .

בעבר, גוף המדברים : «חטאנו» (שו' י, טו) .

בעתיד, גוף המדברים : «נִקְרָא» (יר' יד, ט) .

בעבר, גוף הנוכחים : «קָרְאתם» (שו' יד, טו) .

ההווה, של היחיד : «קָרָא» (הו' ז, ז) ,

«קוֹרָא» (חב' ב, ב) , «צָמָא» (יש' נה, א) ; של היחידים : «חטאים» (שמ' א יד, לג) .

בציווי, של היחיד : «קָרָא» (מל' ב

ד, לו) ; של היחידים : «קָרְאוּ» (יל' ד, ט) .

שם הפועל : «לִקְרָא » (צפ' ג, ט) ,

«לִחְטָא» (הו' חי, א) (תנ"ך, 1969 , עמ' 298-842) .

נחי ל"ה

בעבר, גוף המדבר : «עָשִׂיתִי» (מי' ו, ג) , «בָּנִיתִי» (מל' א ח, יג) , «שָׁנִיתִי» (מכ' ג, ו)

בעתיד, גוף המדבר : «אֶקְנֶה» (שמ' ב כד, כד) , «אַרְפֶּה» (יה' א, ה)

בעבר, גוף הנוכח : «עָשִׂיתָ» (עו' א, טו) , «פָּנִיתָ» (מל' א ח, כח) .

בעתיד, גוף הנוכח : «תִּבְנֶה» (מל' א ח, יט) , «תַּעֲשֶׂה» (יה' ו, ג) , «תִּשְׁתַּה» (מי' ו, טו) .

בעבר, גוף הנוכחת : «שָׁתִיתָ» (יש' נא, יז) .

בעתיד, גוף הנוכחת : «תִּשְׁתִּי» (שו' יג, ד) , «תַּעֲשִׂי» (יח' טז, יז) .

בעבר, גוף הנסתר : «עָנָה» (מי' ו, ה) ,

«עָלָה» (נח' ב, ב) , «עָשָׂה» (מל' ב יג, ח) .

בעתיד, גוף הנסתר : «יַעֲשֶׂה» (שמ' א א, ז) ,

«יִפְרֶה» (יש' יא, א) , «יִבְנֶה» (מל' א ח, יט) .

בעבר, גוף הנסתרת : «עָלְתָה» (יה' ב, ח) , «עָנְתָה» (הו' ב, יז) .

בעתיד, גוף הנסתרת : «תִּבְכֶּה» (שמ' א א, י) , «תַּעֲלֶה» (מל' א כב, לה) .

בעבר, גוף המדברים : «עָשִׂינוּ» (יר' מד, יז) .

בעתיד, גוף המדברים : «נִשְׁתַּה» (יר' לה, ו) .

בעבר, גוף הנוכחים : «בָּנִיתֶם» (יה' כד, יג) ,

«עָשִׂיתֶם» (יה' כג, ח) ; «כָּלִיתֶם» (מכ' ג, ו) .

בעתיד, גוף הנוכחים : «תַּעֲשֹׂוּ» (יה' ח, ח) .

בעתיד, גוף הנוכחות : «תִּשְׁתַּיְנֶה» (יח' לד, יט) .

בעבר, גוף הנסתרים : «עָשׂוּ» (יה' יד, ה) ,

«עָלוּ» (יה' יד, ח) , «רָצוּ» (יר' כג, כא) .

בעתיד, גוף הנסתרים : «יִפְנוּ» (יה' ז, יב) ,

«יִשְׁתּוּ» (ינ' ג, ז) , «יִרְעוּ» (ינ' ג, ז) .

בעבר, גוף הנסתרות : «עָשִׂיתָן» (יח' לג, כו) .

ההווה, של היחיד : «עָשָׂה» (עס' ט, יב) ; של יחידה : «רָעָה» (יש' כד, יט) ; של היחידים : «רָעִים» (יר' כג, א) .

בציווי, של היחיד : «עָנֶה» (מי' ו, ג) ,

«עָשֶׂה» (יה' ה, ב) , «עָלֶה» (יה' ח, א) ; של היחידה : «עָלִי» (שמ' א כה, לה) ; של היחידים : «עָלוּ» (חג' א, ח) .

שם הפועל : «לִקְנֹת» (יש' יא, יא) , «לַעֲ-שׂוֹת» (ינ' ג, י) , «לַעֲלוֹת» (מל' ב יב, יח) .

(תנ"ך, 2001 , עמ' 855-311) .

גזרת המורכבים של קל

בעבר, גוף המדבר : «רָאִיתִי» (יר' כג, יג) ,

«הִיִּיתִי» (יה' א,ה) , «בָּאֲתִי» (יה' ה,יד) .
 בעתיד, גוף המדבר : «אֶהְיֶה» (יה' א,ה) ,
 «אֶשָּׂא» (זכ' ה,א) .
 בעבר, גוף הנוכח : «בָּאתָ» (יה' יג,א) ,
 «נִצָּאתָ» (חב' ג,יג) .
 בעתיד, גוף הנוכח : «תֵּבֹא» (שמ' א,יא) ,
 «תֵּיָרָא» (יה' ח,א) , «תֵּבֹא» (עו' א,יג) .
 בעבר, גוף הנוכח : «הָיִיתָ» (שו' יא,לה) ,
 «נִצָּאתָ» (יר' לא,ג) .
 בעתיד, גוף הנוכח : «תֵּבֹא» (יש' ס,ה) .
 בעבר, גוף הנסתר : «הָיָה» (מל' א ח,יח) ,
 «אָבָה» (מל' ב יג,כג) , «נִצָּא» (יש' יא,א) .
 בעתיד, גוף הנסתר : «יֵרָא» (מי' ו,ט) ,
 «יֵהְיֶה» (שמ' ב טו,ב) , «יָבֹא» (חב' א,ט) .
 בעבר, גוף הנסתר : «הָיָה» (ינ' ג,ג) ,
 «נִצָּא» (יר' כג,טו) , «בָּאָה» (יח' לט,ח) .
 בעתיד, גוף הנסתר : «תֵּהְיֶה» (שמ' ב
 טו,יד) «תֵּהְיֶה» (יהו' ו,יז) , «תֵּבֹא» (יר'
 גג,יז) ; עם ו'א' ההיפוך מעתיד לעבר, «נִתְּ-
 בֹא» (שו' ד,כא) .
 בעבר, גוף הנסתר : «בָּאוּ» (עו' א,ה) ,
 «הָיוּ» (יה' יד,ד) , «יָרְאוּ» (יה' ח,כא) .
 בעתיד, גוף הנסתר : «נִצָּאוּ» (יה' ח,ה) ,
 «יִשָּׂאוּ» (יח' לט,י) , «יָבֹאוּ» (שמ' ב טו,ו) .
 בעבר, גוף המדברים : «בָּאוּ» (יה' טו,ו) ,
 «הָיוּ» (יה' ב,כ) , «נִסְנוּ» (יה' ח,ה) .
 בעתיד, גוף המדברים : «יָבֹאוּ» (מל' ב
 ז,ד) , «יֵרָא» (יר' מב,יד) , «נִצָּא» (שמ'
 א כ,יא) .
 בעבר, גוף הנוכחים : «יָרְאוּ» (יה' כג,
 ג) , «יֵרָאוּ» (יה' ד,כד) , «הִבָּאוּ» (חג'
 א,ח) .
 בציווי, של היחיד : «שָׂא» (זכ' ה,ה) ,

«רָאָה» (יה' ו,ב) , «נָטָה» (יה' ח,יח) ; של
 היחידה : «שָׂאִי» (יש' ס,ד) ; של היחידים
 : «בָּאוּ» (יה' ו,כא) , «יָרְאוּ» (חב' א,ה) ,
 «שָׂאוּ» (יה' ג,ו) .
 ההווה, של היחיד : «רָאָה» (זכ' ה,ב) ; של
 ייחידה : «יָרְאוּ» (יר' ב,כג) ; של היחיד-
 דים : «בָּאוּ» (עס' ט,יג) ; של היחידות:
 «יִצָּאוּ» (זכ' ה,ט) .
 שם הפועל : «לָבֹא» (ינ' ג,ד) ; «לִצָּאת»
 (שו' כ,כח) (תנ"ך, 1969, עמ' 298-
 842) .

גזרת החסרים של קל:

בעבר, גוף המדבר : «נִתְּתִי» (יה' ו,ב) ,
 «נִתְּתִים» (יה' י,ח) , «נִתְּתִיו» (יה' א,ג) .
 בעתיד, גוף המדבר : «אֶתְּנֶנָּה» (יה' ח,יח) .
 בעבר, גוף הנוכח : «נִתְּתָה» (מל' א ח,לו) ,
 «נִתְּתָ» (מל' א ח,לד) .
 בעתיד, גוף הנוכח : «תִּתֵּן» (שמ' א א,טז) ,
 «תִּפְּלוּ» (יח' לט,ד) .
 בעבר, גוף הנוכח : «נִתְּתָ» (יח' טז,לג) .
 בעתיד, גוף הנוכח : «תִּתְּנִי» (יח' טז,מא) .
 בעבר, גוף הנסתר : «נִפְּלָ» (יה' כא,מג) ,
 «נִתְּנָ» (יה' יג,ח) , «נִתְּנָם» (יה' י,יט) .
 בעתיד, גוף הנסתר : «תִּתֵּן» (שמ' א א,ה) ,
 «תִּקַּח» (מל' ב יג,טו) , «נִפְּלָ» (שו' ד,טז) .
 בעבר, גוף הנסתר : «נִפְּלָה» (יה' ב,ט) .
 בעתיד, גוף הנסתר : «תִּתֵּן» (יח' לד,כז) .
 בעבר, גוף הנסתר : «נִתְּנוּ» (יה' יד,ד) ,
 «נִפְּלוּ» (יר' כג,יב) .
 בעתיד, גוף הנסתר : «תִּתְּנוּ» (יהו' ז,טז) ,
 «תִּקַּחוּ» (שו' ג,ו) .

בעבר, גוף הנוכחים : «נְתָתָם» (יר' לז, יח) .
בעתיד, גוף הנוכחים : «תְּתָנוּ» (יש' סב, ז) ;
«תִּסְעֹנוּ» (יה' ג, ג) .

בעתיד, גוף המדברים : «נִתְּנוּ» (ש' ח, ו) .
בהווה, של היחיד : «נִפְלֵ» (ש' ד, כב) ,
«נִהְגֵּ» (יש' יא, ו) ; של היחידה : «נִפְלֵת»
(ש' יט, כז) ; של היחידים : «נִהְגִּים» (שמ'
ב, ו, ג) .

בציווי, של היחיד : «תֵּן» (ה' ט, יד) ; של
יחידה : «תִּתְּנִי» (מל' ב ט, כט) ; של היחיד-
דים : «לִשְׁאוּ» (יה' ג, ח) , «תִּתְּנוּ» (יר' כב, ג) .
שם הפועל : «לִתֵּת» (יר' לב, יט) . (תנ"ך,
2001, עמ' 311-855) .

גזרת הכפולים של קל.

בעבר, גוף הנסתר : «סָבַב»
(יח' מב, יט) , «מָדַד» (יח' מב, יז) .

בעבר, גוף הנסתרים : «סָבְבוּ» (יה'
ו, טו) , «שָׁלְלוּ» (יח' לט, י) , «בָּזְזוּ»
(יח' לט, י) .

בעתיד, גוף הנסתרים : «יָבִיזוּ» (יש'
יא, יד) , «יִקְצְצוּ» (ש' א, ו) .

בעתיד, גוף הנוכחים : «תִּסְבּוּ» (יה'
ו, ד) , «תִּבְזּוּ» (יה' ח, ב) , «יִסְכּוּ»
(מל' א ח, ז) .

בציווי, גוף הנוכחים : «בִּיזוּ» (נח' ב, י)
, «סִבּוּ» (יה' ו, ז) .

ההווה, של היחיד : «נִדְּדַ» (יש' י, יד)
, «שָׁדַד» (יר' טו, ח) ; של היחידים :
«בִּקְקִים» (נח' ב, ג) , «לִצְצִים» (ה' ו,

ה, ה) , «שֹׁדְדִי» (עו' א, ה) ; של היחיד-
דות : «עֲלִלּוֹת» (עו' א, ה) .
שם הפועל : «לְשַׁלֵּל» (יש' י, ו) (תנ"ך,
1969, עמ' 298-842) .

2-3 בניין נפעל

גזרת השלמים של נפעל

בעבר, גוף המדבר : «נִשְׁבַּעְתִּי» (יה' א, ו) ,
«נִשְׁפָּטְתִּי» (יל' ד, ב) .

בעתיד, גוף המדבר : «אֶגְרֹשׁ» (ש' ב, ג) .
בעבר, גוף הנוכח : «נִכְרַתְּ» (עו' א, י) .
בעבר, גוף הנסתר : «נִלְחַם» (מל' ב יג, יב) ,
«נִמְלֹט» (ש' ג, כו) , «נִשְׁבַּר» (יר' כג, ט) .
בעתיד, גוף הנסתר : «יִשְׁמַע» (נח' ב, יד)
, «יִמְלֹט» (עמ' ט, א) , «יִגְמַל» (שמ' א
א, כב) .

בעבר, גוף הנסתרת : «נִכְבְּשָׁה» (יה' יח, א) .
בעתיד, גוף הנסתרת : «תִּקְעָר» (צפ' ב, ד)
בעתיד, גוף הנסתרת : «תִּכְנַע» (ש' ג, ל) .

בעבר, גוף המדברים : «נִשְׁבַּעְנוּ» (יה'
ט, יט) .

בעבר, גוף הנסתרים : «נִחְפְּשׁוּ» (עו' א, ו)
, «נִטְבְּלוּ» (יה' ג, טו) , «נִפְתְּחוּ» (נח' ב, ז) .
בעתיד, גוף הנסתרים : «יִכְשְׁלוּ» (נח' ב, ו)
, «יִסְפְּרוּ» (מל' א ח, ה) , «יִכְרְתוּ» (יש'
יא, יג) .

בעבר, גוף הנוכחים : «נִשְׁבַּעְתֶּם» (יה'
ו, כב) , «נִקְרַבְתֶּם» יה' ז, יט) .

בעתיד, גוף הנוכחים : «תִּסְתְּרוּ» (צפ' ב, ג) .
בציווי, גוף הנוכחים : «הִשְׁבַּעוּ» (יה' ב, יב) .
שם הפועל, של היחיד : «נִכְסַף» (צפ' ב, א)

; של היחידה : «נְהַפְכָת» (ינ' ג,ד) (תנ"ך, 2001, עמ' 311-855).

גזרת הנחים של נפעל

נחי פ"א,

בעתיד, גוף הנסתר : "יֵאָמֶן" (מל' א ח,כו) ,
"יֵאָמֶר" (יה' ב,ב) .
בעבר, גוף הנסתרים : "נִאֲחֲזוּ" (יה' כב,ט) .

נחי פ"י,

בעבר, גוף הנסתר : "נֹתֵר" (יה' יא,יא) .
ההווה, של היחיד : «נֹרָא» (צפ' ב,יא) .

נחי ע"ו,

בעבר, גוף הנסתר : "נִמְוֶג" (נח' ב,ז) .

נחי ל"א,

בעבר, גוף הנסתרים : "נִחְבְּאוּ" (יה' י,כז) ;
"נִמְצְאוּ" (יה' י,יז) , «נִבְאוּ» (יר' כג,כא) .
בעתיד, גוף הנסתרים : «יִחְבְּאוּ» (עמ' ט,ג) .
בציווי, של היחיד : «הִנְבֵּא» (יח' לט,א) .

נחי ל"ה,

בעבר, גוף הנסתר : "נִגְלָה" (יש' כג,א) .
בעתיד, גוף הנסתר : "יַעֲשֶׂה" (עו' א,טו) .
בעבר, גוף הנסתרת : "נִעֲשֶׂתָה" (מכ' ב,יא) .
בעבר, גוף הנסתרים : "נִבְעִו" (עו' א,ו) .
בעבר, גוף הנוכחים : "נִחְבְּתֶם" (יה' ב,טז) .
בעתיד, גוף הנסתרים : «יִמְנוּ» (מל' א ח,ה) .
שם הפועל : «לְהִנְנוֹת» (חג' א,ב) (תנ"ך , 1969, עמ' 298-842) .

גזרת החסרים של נפעל

בעתיד, גוף המדבר : "אֶנְחֶם" (יש' א,כד) .
בעתיד, גוף הנסתר : "יִנְחֶם" (שו' ב,יח) .

בעתיד, גוף הנסתרים : "יִנְתְּשׁוּ" (עס' ט,טו) .

גזרת המורכבים של נפעל

בעבר, גוף הנסתר : "נְהִיָּה" (יל' ב,ב) .
בעתיד, גוף הנסתר : "יִרְאֶה" (זכ' ט,יד) .
בעבר, גוף הנסתרת : "נְהִינְתָה" (יח' לט,ח) .
בעתיד, גוף הנסתרת : "תִּרְאֶה" (יש' מז,ג) .
בעבר, גוף הנסתרים : "נִרְאוּ" (מל' ב כג,כד) . בעתיד, גוף הנסתרים : "יִרְאוּ" (מל' א ח,ח) . בעתיד, גוף הנוכחים : «תִּשְׁאוּ» (מי' ו,טז) . שם הפועל : «לְהִרְאוֹת» (יח' כא,כט) , «בִּהְרָאוֹתוֹ» (מכ' ג,ב) . (תנ"ך, 2001, עמ' 311-855) .

3-3 בניין פעל גזרת השלמים פעל

בעבר, גוף המדבר : "דִּבְרָתִי" (יר' כג,כא) ,
"תִּדְבַּרְתִּי" (הו' ז,טו) . בעתיד, גוף המדבר :
«אֶדְבַּרְנָה» (יר' כג,ג) ; «אֶחְפֹּשׂ» (עמ' ט,ג) ,
«אֶחְדָּם» (מי' ו,ו) . בעבר, גוף הנוכח :
«דִּבְרָתְךָ» (מל' א ח,כד) . בעתיד, גוף הנוכח :
«תִּפְלֹט» (מי' ו,יד) , «תִּכְחַד» (יה' ז,יט) .
בעבר, גוף הנסתר : «דִּבְרָה» (מל' א ח,כ) ,
«דִּבְרָה» (יה' יא,כג) , «טָהַר» (מכ' ג,ג) .
בעתיד, גוף הנסתר : «יִמְהַר» (שמ' ב טו,יד) ,
«יִקְבֹּץ» (יש' יא,יב) , «יִזְבַּח» (חב' א,טז) ,
בעבר, גוף הנסתרים : «פָּזְרוּ» (יל' ד,ב) ,
«כָּחֲשׂוּ» (יה' ז,יא) , «דִּבְרוּ» (הו' ז,יג) . בע־
תיד, גוף הנסתרים : «יִדְבְּרוּ» (יר' כג,טז) ,
«יִבְעֲרוּ» (יח' לט,י) , «יִמְהָרוּ» (נח' ב,ו) .

; של היחידים : "מְכַסִּים" (יש' יא, ט) ; של היחידות : "מְכַסּוֹת" (יה' א, יא) .
בציווי, של היחיד : "צַפֵּה" (נח' ב, ב) .
שם הפועל : "לְכַסּוֹת" (הו' ב, יא) .
(תנ"ך, 2001, עמ' 855-311) .

גזרת החסרים של פֻּעַל

בעבר, גוף הנסתר : "נָחַל" (יה' יג, לב) ,
"נָחַן" (יה' כד, לג) . בעתיד, גוף הנסתר :
"יַעַז" (ינ' ג, ו) . בעבר, גוף הנסתר :
"נָחַלוּ" (יה' יד, א) . בעתיד, גוף הנסתר :
"יַחֲדוּ" (יר' כג, יב) . שם הפועל : "לְעַזַּת"
(שמ' ב יד, י) .

גזרת הכפולים של פֻּעַל

בעבר, גוף הנסתר : "קָלַל" (שמ' ב יט, כב) ,
"זָקַק" (מכ' ג, ג) . בעתיד, גוף הנסתר :
"יִקְלַל" (שמ' ב טז, ט) . בעתיד, גוף הנסתר :
תרים : «נִסְמָו» (הו' ז, ז) , «יְרוֹצְצוּ» (נח' ב, ה) .
ההווה, של היחידה : «מְתַפְּלֵת» (נח' ב, ח) .
בציווי, של היחיד : «קָלַל» (שמ' ב טז, י) (תנ"ך, 1969, עמ' 842-298) .

4-3 בניין פֻּעַל

גזרת השלמים של פֻּעַל

בעבר, גוף הנסתר : "שָׁלַח" (שו' ה, טו) .
בעתיד, גוף הנסתר : "יִסְפָּר" (חב' א, ה) .
ההווה, של היחיד : "מַעְקֵל" (חב' א, ד) .

גזרת הנחים פֻּעַל

נחי פ"י,

בציווי, של היחיד : «חָזַק» (נח' ב, ב) ; של היחידים : «קָדְשׁוּ», (יל' ד, ט) , «בִּקְשׁוּ» (צפ' ב, ג) ; בציווי, גוף הנוכח : «קָדְשׁ» (יה' ז, יג) . בהווה, של היחיד : «מְבַקֵּשׁ» (שו' ד, כב) , «מְבַשֵּׁר» (נח' ב, א) , «מְצַרֵּף» (מכ' ג, ג) ; של היחידים : «מְשַׁלְּמִים», (יל' ד, ד) , «מְבַקְּשִׁים» (מכ' ג, א) , «מְכַבְּסִים» (מכ' ג, ב) (תנ"ך, 1969, עמ' 842-298) .

גזרת הנחים של פֻּעַל

נחי פ"א,

בעבר, גוף הנסתר : "אָטַר" (שו' ג, טו) .
ההווה, של היחידים : "מַאֲבָדִים" (יר' כג, א) .

בציווי, של היחיד : "אֶמַץ" (נח' ב, ב) .

נחי פ"י,

בעבר, גוף המדבר : "יִסְרָתִי" (הו' ז, טו) .
בעתיד, גוף הנסתר : "יִסְדֹּ" (יה' ו, כו) ,
«יֶאֱבֹד» (צפ' ב, יג) .
בעתיד, גוף הנוכח : «תִּנְגַע» (יה' ז, ג) .

נחי ל"א,

בעבר, גוף המדבר : "מְלַאֲתִי" (יה' יד, ח) .
בעבר, גוף הנוכח : "מְלַאֲתִי" (יה' יד, ט) .
בעבר, גוף הנסתר : "מְלֵא" (יה' יד, יד) .
בעתיד, גוף הנסתר : "יִקְנֵא" (יש' יא, יג) ,
"יִמְלֵא" (נח' ב, יג) .
בעבר, גוף המדברים : "מְלַאֲנוּ" (יה' ט, יג) .

נחי ל"ה,

בעבר, גוף הנוכחים : "רְמִיתָם" (יה' ט, כב) .
בהווה, של היחיד : "מַצְפֵּה" (שמ' א ד, יג) .

בעבר, גוף הנסתרים : "יכלו" (יה' ז, יב).

נחי ל"ה,

בעבר, גוף הנסתרת : "גלתה" (נח' ב, ח).

גזרת הכפולים פעל

בעבר, גוף הנסתר : "שדד" (יל' א, י). בעבר,
גוף הנסתרת : "שדדה" (זכ' יא, ג). (תנ"ך,
2001, עמ' 855-311).

3-5 בניין הפעיל

גזרת השלמים של הפעיל

בעבר, גוף המדבר : "השמדתי" (עמ' ט, ח),
"הקצתי" (נח' ב, יד). בעתיד, גוף המדבר
: "אשמד" (עמ' ט, ח). בעבר, גוף הנוכח
: "השבעתנו" (יה' ב, יז). בעתיד, גוף הנור
כח : "תפציתם" (יה' א, ח), "תגביה" (עו'
א, ד), "תפריש" (חב' א, יג). בציווי, גוף
הנוכח : "הקרב" (מל' ב יג, טז). בעבר, גוף
הנסתר : "הקרים" (יה' י, לה), "השליף"
(יה' י, יא), "הקרימם" (יה' יא, כ). בעתיד,
גוף הנסתר : "נקהל" (מל' א ח, א). בעבר,
גוף הנסתרת : "השלימה" (ה' יא, יט).
בעבר, גוף הנסתרים : "השלימו" (יה' י, א)
"הקריתו" (שז' ד, כד). בעתיד, גוף הנ-
סתרים : "נשחיתו" (יש' יא, ט), "נגדילו"
צצפ' ב, ח). בעבר, גוף הנוכחים : "הקרי-
מם" (יה' ב, י), "העברתם" (יה' ד, ג).
בעתיד, גוף הנוכחים : "תשמיעו" (יה' ו, י)
"תפרימו" (יה' ו, יח), "תשמידו" (יה'
ז, יב). שם הפועל : "להקריט" (עו' א, יד)

. ההווה, של היחיד : "משמיע" (נח' ב, א),
"מקריד" (נח' ב, בי), "מקתיר" (חב' א, ד)
תנ"ך, 1969, עמ' 298-842).

גזרת הנחים של הפעיל

נחי פ"א ,

בעבר : גוף המדבר : "האבדתי" (יח' ל, יג)
. בעבר, גוף הנסתרים : "הארכיו" (יה'
כד, לא). בעתיד, גוף הנסתרים : "יארכו"
(מל' א ח, ח), "נאמינו" (ינ' ג, ה). בעתיד,
גוף הנוכחים : "תאמינו" (חב' א, ה). ההווה,
של היחיד : "מאכיל" (יר' כג, טו).

נחי פ"י,

בעבר, גוף המדבר : "הורדתי" (יל' ד, ב).
בעתיד, גוף המדבר : "אוסף" (שז' ב, כא),
"אודיע" (יח' לט, ז). בעתיד, גוף הנוכח:
"תושיע" (חב' א, ב). בציווי, גוף הנוכחת:
"הוציא" (יה' ב, ג). בעבר, גוף הנסתר:
"הוביש" (יה' ד, כג), "הוביתם" (יש' יא, ד)
בעתיד, גוף הנסתר : "יוריש" (יה' ג, י),
"יוביתם" (יש' יא, ג), "יוביתם" (יש' יא, יא)
. בעבר, גוף הנסתרים : "הורישו" (יה'
יג, יג). בעתיד, גוף הנסתרים : "יספז" (שז'
ג, יב). בעבר, גוף המדברים : "הואלנו" (יה'
ז, ז). בעתיד, גוף הנוכחים : "תפציתו" (יה'
ח, ח). בציווי, גוף הנוכחים : "הוציאו" (יה'
ו, כג). שם בפועל : "להוביתם" (חב' א, יב)
(תנ"ך, 2001, עמ' 855-311).

נחי ע"ו,

בעתיד, גוף המדבר : "אשיב" (יל' ד, ד),
"אקים" (עס' ט, יא). בעבר, גוף הנסתר :

גזרת החסרים של הפעיל

בעבר, גוף המדבר: "הַדְּחַתִּי" (יר' כג, ג),
"הַכְּרַתִּי" (נח' ב, יד). בעתיד, גוף המדבר:
"אֶפִּיל" (יח' לט, ג). בעתיד, גוף הנוכח:
"תִּגִּיד" (שמ' ב טו, לה), "תִּפְיֵט" (חב' א, ג),
בציווי, גוף הנוכח: "תִּפְיֵט" (יה' ז, יט). בעתיד,
גוף הנוכח: "תִּפְיֵט" (יה' כ, כ). ביבר, גוף
הנוכח: "תִּפְיֵט" (מי' ו, ח). בעתיד, גוף
הנוכח: "תִּפְיֵט" (יה' ו, כו). בעתיד, גוף הנכח
סתר: "תִּפְיֵט" (עס' ט, י).

בעבר, גוף הנסתרים: "הַשְּׁיִקוּ" (יח' לט, ט), "הַשְּׁיִפּוּ" (עס' ט, יג). בעבר, גוף
הנוכחים: "הַשְּׁיִפּוּ" (יה' כב, לא). בעתיד,
גוף הנוכחים: "תִּגִּידוּ" (יה' ב, יד). בציווי,
של היחידים: "הַשְּׁיִפּוּ" (חב' א, ה). ההווה,
של היחידים: "מִגִּישִׁי" (מכ' ג, ג) (תנ"ך, 1969, עמ' 842-298).

גזרת המורכבים של הפעיל

בעבר, גוף המדבר: "הוֹצֵאתִי" (מל' א ח, טז)
"הוֹצֵאתִיךָ" (מי' ו, ג). בעתיד, גוף המדבר:
בר: "אֶבִּיא" (יר' כג, יב). בעבר, גוף הנוכח:
"הַפִּיֵת" (מל' ב יג, יט). בעתיד, גוף הנוכח:
"תִּפְיֵט" (חב' א, ג). בעבר, גוף הנסתרים:
"הַבִּיא" (יר' כג, ח), "הַנִּיחַ" (ש' א, ג),
"הוֹצֵאתִי" (יר' נא, י). בעתיד, גוף הנסתרים:
"נִפְיֵט" (ש' א, יב). בעבר, גוף הנסתרים:
"הַבִּיא" (שמ' א כה, לה). בעתיד, גוף
הנסתרים: "תוֹצֵאתִי" (חג' א, יא). בעבר, גוף
הנסתרים: "הַפּוֹ" (יה' יא, יד), "הַפּוֹ" (יה' יח, ט)
בעתיד, גוף הנסתרים: "תוֹצֵאתִי" (יר' יח, ט).

"הַיִּטֵּב" (יה' כד, כ), "הַסִּיר" (יה' יא, טו)
"הַקִּים" (יה' ד, ט). בעתיד, גוף הנסתרים:
"נִינֵעַ" (צפ' ב, טו), "הַנִּיחַ" (יש' יא, טו).
בעתיד, גוף הנוכחים: "תִּפְיֵט" (יה' ד, ג);
"תִּפְיֵט" (יה' ו, י). בציווי, גוף הנוכחים:
"הַכִּינוּ" (יה' א, יא). בעבר, גוף הנסתרים:
"הַרִימוּ" (יה' ד, ה). בעתיד, גוף הנסתרים:
"נִינֵעַ" (צפ' ב, יד), "נִינֵעַ" (ש' ג, כה).
בציווי, של היחידים: "הַעֲרִי" (יל' ד, ט).
ההווה, של היחיד: "מִפְיֵט" (נח' ב, ב),
"מִקִּים" (חב' א, ו) (תנ"ך, 1969, עמ' 842-298).

נחי ע"י,

בעתיד, גוף הנסתרים: "תִּפְיֵט" (ש' ד, כא).

נחי ל"א,

בעבר, גוף הנוכח: "הַחֲבִיאָה" (יה' ו, יז).
בעבר, גוף הנסתרים: "הַחֲבִיאָה" (מל' ב יג, ב).
בעבר, גוף הנסתרים: "הַחֲבִיאָה" (יה' ו, כה).

נחי ל"ה,

בעבר, גוף המדבר: "הַעֲלִיתִי" (עמ' ט, ז).
בעתיד, גוף הנוכח: "תִּפְיֵט" (שמ' ב ה, כג).
בעבר, גוף הנסתרים: "הַעֲלִיתִי" (יר' כג, ז).
בעתיד, גוף הנסתרים: "נִפְיֵט" (יה' א, יח).
בעבר, גוף הנסתרים: "הַחֲלִי" (הו' ז, ה).
בעבר, גוף הנוכחים: "הַחֲלִי" (יה' ב, ו).
בעבר, גוף הנסתרים: "הַחֲלִי" (יה' כד, לב).
בהווה, של היחיד: "מִפְיֵט" (שמ' א ז, י);
של היחידים: "מִפְיֵט" (שמ' ב ו, טו); של
היחידות: "מִפְיֵט" (יח' מ, לד). בציווי,
גוף הנוכחים: "הַשְּׁקִינִי" (ש' ד, יט). (תנ"ך, 2001, עמ' 311-855).

7-3 בניין התפעל

גזרת השלמים של התפעל

בעתיד, גוף הנסתר: "יתקלס" (חב' א, י).
בעתיד, גוף הנסתר: "ישפמר" (מי' ו, טז).
בעבר, גוף הנסתר: "התקדשו" (יה' ז, יג).
"התפקעו" (יה' ט, יג). בעבר, גוף המדבר-
רים: "הטקנו" (יה' כב, יז). בציווי, של
היחידים: "התמקו" (חב' א, ה). ההווה, של
היחיד: "משפמר" (חג' א, ו) (תנ"ך, 2001, עמ' 311-855).

גזרת החסרים של התפעל

שם הפועל: "בהתנדב" (שו' ה, ב).

גזרת הנחים של התפעל

נחי פ"י,

בעתיד, גוף הנסתר: "יתיצב" (יה' א, ה).

נחי ע"ו,

בעתיד, גוף הנסתר: "תתמוגגנה" (עס' ט, יג).

נחי ע"י,

בעבר, גוף המדברים: "הצטינו" (יה' ט, יב).

נחי ל"ה

בעתיד, גוף הנסתר: "יתפסו" (ינ' ג, ח) (תנ"ך, 1969, עמ' 842-298).

גזרת הכפולים של התפעל

בעבר, גוף המדבר: "התפללתי" (שמ' א, כז). בעתיד, גוף המדבר: "אתפ-
לל" (שמ' א, ז, ה). בעבר, גוף הנוכח: "הת-
פללת" (מל' ב, יט, כ). בעתיד, גוף הנוכח:

ח, א). בעבר, גוף הנוכחים: "התיתם" (שו' ח, יט), "הנתתם" (יה' ד, ג). בעתיד, גוף הנר-
כחים: "תוציאו" (יר' יז, כב). בהווה, של
היחיד: "מקה" (יש' יד, ו), "מביא" (זכ' ג, ח); של היחידה: "מקה" (יר' יד, יז); של
היחידים: "מביאים" (מל' א, יז, ו). בציווי,
לל היחיד: "הוצא" (שו' א, כד); של היחיד-
דה: "הוצאי" (יר' לד, יג); של היחידים:
"הפכו" (שמ' ב, יג, כח). (תנ"ך, 2001, עמ' 311-855).

גזרת הכפולים של הפעיל

בעתיד, גוף המדבר: "אחל" (יח' לט, ז).
בעבר, גוף הנסתר: "החל" (שו' כ, לט).
בעתיד, גוף הנסתר: "יחל" (שו' י, יח).
בעבר, גוף הנסתר: "החלה" (שו' כ, מ)
תנ"ך, 1969, עמ' 842-298).

6-3 בניין הפעל

גזרת הנחים של הפעל

נחי פ"י,

בעתיד, גוף הנוכח: "תוכל" (יה' ז, יג).
נחי ע"א,

בעתיד, גוף הנסתר: "יומת" (יה' א, יח).
נחי ל"ה,

בעבר, גוף הנסתר: "העלתה" (נח' ב, ח).

גזרת החסרים

בעבר, גוף הנסתר: "הגד" (יה' ט, כד).
"הצב" (נח' ב, ח).
בעבר, גוף הנסתר: "הניקה" (זכ' ה, יא).
(תנ"ך, 2001, עמ' 311-855).

תתתמם» (שמ' ב כב,כו) . בעבר, גוף הנ-
 סתר : «התפלה» (שמ' א יב,ט) . בעתיד,
 ווף הנסתר : «יתבולל» (הו' ז,ח) , «יתפ-
 לל» (מל' א ח,כט) , «יתהלל» (מל' א כ,יא)
 . בעתיד, גוף הנסתר : «תתפלה» (שמ'
 א א,י) . בעבר, גוף הנסתר : «התחננו»
 (מל' א ח,לג) , «התפלה» (מל' א ח, לג)
 . בעתיד, גוף הנסתר : «יתגורר» (הו'
 ז,יד) , «יתהולל» (נח' ב,ה) . ההווה, של
 היחיד : «מתחולל» (יר' כג,ט) . בציווי, של
 היחידים : «התקוששו» (צפ' ב,א) . (תנ"ך,
 2001, עמ' 311-855).

המסקנות

- 1 - בניין קל הוא הבניין המצוי ביותר
 בספרי הנביאים
- 2 - בניין קל מיוצג בכל הגזרות בספרי
 הנביאים
- 3 - בניין נפעל אינו מיוצג בגזרת הכפולים
 בספרי הנביאים
- 4 - בניין פיעל אינו מיוצג בגזרת המורכ-
 בים בספרי הנביאים
- 5 - בניין פועל אינו מיוצג בגזרות המרכ-
 בים והחסרים בספרי הנביאים
- 6 - בניין הפעיל מיוצג בכל הגזרות
 בספרי הנביאים
- 7 - בניין הופעל אינו מיוצג בגזרות השל-
 מים, המורכבים והכפולים בספרי הנביאים
- 8 - בניין התפעל אינו מיוצג בגזרת המורכ-
 בים בספרי הנביאים

ביבליוגרפיה

בלאו, יהושע , יסודות תורת הלשון, חלק
 א' , הוצאת א' רובינשטיין והמכון העברי

להשכלה בכתב, ירושלים, 1987.
 ון אור, א. , לשון וסגנון, דרכי ההבעה הע-
 ברית, הוצאת ספרים יזרעאל בע"מ, תל-
 אביב, 1967.
 גושן-גוטשטיין, משה, ליבנה, זאב , שפאן,
 שלמה , הדקדוק העברי השימושי , הוצאת
 שוקן, ירושלים ותל-אביב , 1979 .
 הלפרין, רפאל, אנציקלופדיה לבית ישראל
 החדשה, כרך 15, הוצאת הקדש רוח יעקב,
 1993.
 סולה, משה זאב , המועדים והמקרא, כתר
 ירושלים, 1985.

שורצולד, אורה, מילון למונחי בלשנות
 כללית ודקדוק עברי, אוניברסיטת בר-אילן,
 המחלקה ללשון העברית וללשונות שמיות,
 1977.

טטרן, נפתלי , מילון הפועל, הוצאת אוניב-
 רסיטת בר-אילן, 1994 .
 תנ"ך תורה נביאים וכתובים, הוצאת בריל
 לידן בוסטון, 2001 .
 תנ"ך תורה נביאים וכתובים , הוצאת
 קורן, ירושלים, 1969.

Bat-El, Outi , The Acquisition of
 Hebrew Phonology and Morphol-
 ogy ,BRILL ,Boston. 2015 ,

Blau ,Joshua , Phonology and
 Morphology of Biblical Hebrew,
 Eisenbrauns ,Pennsylvania. 2010 ,

Boda ,Mark J , McConville,
 J .Gordon , Dictionary of the Old
 Testament :Prophets ,InterVarsity
 Press , Downers Grove ,Illinois,
 2013.